

Amir Brka

DIJALEKTIKA TMINE; TODESFUGE

Nisimu Albahariju

I, kao da sanjah, već ne znam jesam li, ili nisam, oslovio me, iz ovoga grada, ili s onog svijeta, davni ratni heroj. I kaže: gledam na šta tî se sada spremaš; šta, zapravo, ruka tvoja već i radi. Ali, pusti, i, naprosto, nemoj. Uzaman i mi ginuli smo. Mudrije je: ti se gradi, naivan da si, po vas dan kao da drijemaš, jer kuraž nije lice, nikada bila, pretpostavljene vrline.

Pa vidi, on kao da veli: Hrvati, Srbi, Bošnjaci, Jevreji - evo, pojmovno, identično se, i navlas isto, zbiva i u Koreji, gdje nema ni jednih, ni drugih, četvrtih ni trećih. Jedinke ljudske, ostavi bivše, drži se istina cijelih: i danas zloplate, uvijek stradaju, manji od većih - otkako vrtnja je u Geji.

Ab ovo ratuju, sile opskurne - protivne hordama tmine, za tî ne moraš putem davnine. Efežaninova reda, na mjestu svakom, u svako vrijeme, znake ćeš naći. Prikriveni, tajni - argument oni su, neminovni, trajni, usque ad mala, zlehude ljudske sudbine. Razborit si, i shvati: u čovjekovu svijetu, nikada, neće biti vedrine. Ako se ukaže načas, varljivom iskrom ako za čas i bljesne - to nije istinsko bíće: u ponor, turobni, natrag se, žurno, strmoglavo, ona sunovrati. I sve se, iznova, poretkom jèdnīm splíce, apriornim, vo vjeki smrtodajnim, u svegrobni stremeći pomor.

A umorenih, mojih, sjene - u nizu martirskom,
duhovi neka se kreću. Pa, hajde, zaboravi ih,
ne misli na njih ni ti. Osamljene, prostorom, koji
jeste, ili nije, neka blude, u svome tamnom sjaju.

U povorci, nijemoj, nesmirene, nad zbitijem njenim
i dalje neka se čude. Kao u stvarnom životu, koji
su imali, ili nisu, zelenim parkom, utvare pusti,
predjelom sivim, neka leluju. Kao što privida
prizori, razni, pred očima tvojim, vanjskim, šecu.

U tome gradu, ti smatraš, dužan si, o zlu, da zboriš,
u njemu skrivenom, danas da govoriš...? No istinē,
druge, niti bolje, ni od ove gorē, koju sada slušaš,
zaludnu nadu zatomi, konačno spoznaj - da nema.
Merkuš i Rahela, Mikica i Mordo, Rena i sin Čučo,
te Isak i Blanka, i ostali, svi su - ònō u iskonu što
bjehu: u začecu određeni, ništavnog atomi.

I znam... Evo, to je što tebe vrijeda: gdje stanište
je bilo i mojih drevnih pređa - dječije nema cike.
Ni Rikice ni Lotike, Bukijeva i Bracina nestao je
eho smijeha... Ni njihova nije, ni o njima glasa.
Ni traga, ni spomen ma jedan. Ni crnō zgarište,
od svega što bješe... Baš sve propalo je. Niti ploča,
skamenjena, gruba, na njoj Albahari, čak ni to
ne stoji...

Ali sve je, tako, i moralo biti, jer svjetlosni tračak
naličje je suštastvene tmine - i onda kad kresne u
svojstvenoj biti. Znanje tō prihvati, šutke raduj mu
se, tihom prosvjetljenju. Drugō tek su pustā, redom
praznā slova. Riječi su izlišne, sve su beslovesne.
Po sebi su, one, spram istine konvertiti, stog ih
zanemari.

Jesu, svi su, i odatle nestali su. Ali to je, i takva je, opća ljudska povijest. U njenoj su magli iščezli i oni što su, strast ištući u njihovu novcu, snujuć zlato, ili barem srebro, odveli ih, te ih klali, maljem tukli, i strijeljali za tō. Uznesenje čistō, u vrtlog nigdine, grob u zraku, gdje im nije tijesno, njima podarivši, na jednom nimbusu, baš u Jasenovcu.

Ovdje što iskazah, jeste, ili nije, šapnuo mi blago, imenom već Čudo, od stoljeća Nisim. I sad ne znam da li, o tome, da šutim - sve da držim nesuvislim. Ili, zanimivši, i kao opijen, mistični kovitlac, i sebe u njemu, koji jesam, ili nisam, da obrćem in cerebro, beznadežno da preturam - doraslim budem li, o čemu god bilo, unezvijeren, bilo šta da mislim.

(novembar 2016.)